

Ποσότης ὕδατος ὕση χωρεῖ εἰς τὸ γκιοῦμι, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Ἐκουβαλήσαμε ὄφες δυὸ γιγυμιές νερό, γιατί ἀποστείρωξε ἡ βρύση Κρήτ. (Κίς.)

γκιουμοκέφαλος ἐπίθ. ἐνιαχ. τζουμουκέφαλος Ἡπ. (Πλατανούσ.)

Ἐκ τῶν οὖσ. γκιοῦμα, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ τύπ. τζοῦμα, καὶ κεφάλι.

Ὁ δύνους, βλάξ. Συνών. βαρύσκοπος, βλάκας, στοῦρνος, χοντροκέφαλος.

γιουμόπικο τό, ἐνιαχ. γκιουμόπικον Μακεδ. (Κοζ.) Ἐκ τοῦ οὖσ. γκιοῦμι καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -όπι-κο.

Γκιουμάκι 1, τὸ ὅπ. βλ.

γκιουμόπουλο τό, ἐνιαχ. γκιουμόπουλον Θεσσ. (Καλαμπάκ.)

Ἵποκορ. τοῦ οὖσ. γκιοῦμι διὰ τῆς καταλ. -πουλο- Γκιουμάκι 1, τὸ ὅπ. βλ.

γκιουμούδι τό, ἐνιαχ. γκιουμούδ' Μακεδ. (Θεσσαλον.) Ἵποκορ. τοῦ οὖσ. γκιοῦμι διὰ τῆς καταλ. -οῦδι. Γκιουμάκι 1, τὸ ὅπ. βλ.

γκιουμούλι τό, ἐνιαχ. γκιουμούλ' Μακεδ. (Βλάστ. Βόιον Γαλατ. Γρεβεν. Δεσκάτ. Ἐράτυρ.) γκιμούλ' Μακεδ. (Δεσκάτ.) γκιουλούμι Βιθυν. (Παλλαδάρ.) γκ'λιούμ' Προπ. (Μηχαν.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. γκιοῦμι διὰ τῆς παραγωγ. καταλ. -οῦλι.

1) Γκιουμάκι 1, τὸ ὅπ. βλ., Βιθυν. (Παλλαδάρ.) Μακεδ. (Βλάστ. Βόιον Γήλοφ. Γρεβεν. Δεσκάτ. Ἐράτυρ.) 2) Γκιοῦμι 2 Μακεδ. (Γαλατ.): Πουλὸ καπνίσ'κιν τοῦ γκιουμούλ', θέλ' τριψ'μον μὲ ἄμμου.

γκιουμούτσι τό, ἐνιαχ. γκιουμούτσ' Ἡπ. (Κουκούλ.) γκιουμούτσ' Ἡπ. (Βίτσ.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. γκιοῦμι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -οῦτσι.

Γκιουμάκι 1, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Πᾶρι κοντά σ' καὶ λίγον νερό 'ς τοῦ γκιουμούτσ' Κουκούλ.

γκιουμουρούκι τό, ἐνιαχ. γκιουμουρούκ' Βιθυν. Σκίαθ. γιουδρούκ' Θράκ. (Μάδυτ.) γιουμουρούκι Κρήτ. γιουμουρούκι Κρήτ. γκιουμπρούκι Α. Ρουμελ. (Σωζόπ.) γιουδρούκι Κρήτ. γιουμπρούκ' Θεσσ. (Τσαγκαρ.) Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Μακεδ. (Θεσσαλον. Κοζ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) γιουμπρούκι Μεγίστ. — Λεξ. Γαζ. γιμουρούκι Κρήτ. τιδρούκι Κρήτ. 'μι-προύκ' Μακεδ. (Κοζ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *güm rük* = τελωνεῖον.

1) Τελωνεῖον ἐνθ' ἄν.: Πῆγα ἰχτέ 'ς τοῦ γιμουρούκ' Θεσσ. Τσαγκαρ. || Ἄσμ.

Κι ἀπ' τοῦ γιουμπρούκ' ἀπέρασαν μὲ γῆλιον μὲ φιγγάρι Δ. Μακεδ. Συνών. ντοῦάνα, τελωνεῖο. 2) Τὸ πληρωθὲν τέλος, τελωνειακὸς δασμὸς Θράκ. (Μάδυτ.) — Λεξ. Γαζ.: Παίρνω τὸ γιουμπρούκι Λεξ. Γαζ. β) Φόρος δεκάτης οἴνου Μακεδ. (Κοζ.) 2) Εἰρκτὴ Στερελλ. (Αἰτωλ.): Τὸν ἔστ'λαν 'ς τοῦ γιουμπρουλούκ'.

γκιουμουρκετσίης ὁ, ἐνιαχ. γιουδρουκετσίης Θράκ. (Ἀδριανούπ.) γιουμουρκετσίης Κύπρ. γιουμπρουκετσίης Ἡπ. (Δωδών.)—Ν. Πολίτ., Παροιμ. 3, 265 γιουμπρουκετσίης Λεξ. Γαζ. γιουμουρουξίης Κρήτ.

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *güm rük* = τελώνης. Ὁ τύπ. γιουμπρουκετσίης καὶ εἰς ἑγγρ. τοῦ 1775.

Ὁ τελώνης ἐνθ' ἄν.: Ἐβάλασί done γιουμουρουξίη τῆς πόλης Κρήτ. || Παροιμ. Ἀγῶν ἐζητούσαμε καὶ γιουμπρουκετσίη εὐρήκαμε (ἐπὶ τοῦ ἐπιδιώκοντος καλὸν τι καὶ κακὸν ἄντ' αὐτοῦ πάσχοντος) Ἡπ. (Δωδών.)

γκιουρέδικος ἐπίθ. ἐνιαχ. γιουρέδ'κους Θράκ. (Μάδυτ. Μέτρ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *gür* = ἄφθονος.

Εὐρωστος, ἀκμαῖος, ἐπὶ φυτῶν ἢ ἀγρῶν ἐνθ' ἄν.: Γιουρέδικον λ'νάρ' Μέτρ. Ἀμα τὰ σπαρτὰ εἶναι γιουρέδ'κα, τὰ θερίζ'νι μὲ τ' γόσα (=μεγάλον δρεπάνι) αὐτόθ. Γιουρέδ'κα χουράφια αὐτόθ.

γκιούρικος ἐπίθ. ἐνιαχ. γιούρ'κους Θράκ. (Σουφλ.) Οὐδ. γιούρ'κους Θράκ. (Σουφλ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *gür* = ἄφθονος καὶ τῆς καταλ. -ικος κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ συνών. μπόλικος.

Ὡς οὖσ. 1) Ἀρσεν, παχεῖα σκιά: Ἐλα νὰ κάτσουμε 'δῶ πού 'νι γιούρ'κους. 2) Οὐδ., δένδρον παρέχον παχεῖαν σκιάν.

γκιουρουλι τό, Θράκ. (Ἀδριανούπ. Διδυμότ.) γιουρο-λοτὶ Μακεδ. (Κοζ.) γκιουρουλι Μακεδ. (Βόιον) γκου-ρουλι Μακεδ. (Κοζ.) χαριλτοῦ Καππ. (Σίλατ. Σινασσ.) κίουριτιή ἡ, Πόντ.

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *gürültü* = θόρυβος.

Θόρυβος ἐνθ' ἄν.: Μιγάλον γιουρουλι γίν'κι 'ς τοῦ τσαρσί (= ἀγορᾶν) Διδυμότ. Ἰκεῖ 'ς τοῦ γκιουρουλι ἀ'ουπᾶν φτᾶν' ἕνας καβαλλάρ'ς μὲ ἕνα ἄλογον πού πιτοῦσι Μακεδ. Συνών. φασαρία.

γκιουσελές ὁ Πελοπν. (Μαζαίικ. Σουδεν. Τρίκκ. Χχ-μάκ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *kösele* = κατειργασμένον δέρμα βοῦς χρησιμοποιοῦμενον εἰς τὴν ὑποδηματοποιίαν.

Εἶδος χρωματιστῶν τσαρουχιῶν ἐνθ' ἄν.: Δὲν τοσοφκειά-νουμε 'μείς γκιουσελέδες Σουδεν.

γκιούστα ἐπίρρ. ἐνιαχ. τζοῦστα Ἰθάκ. Λευκ. (Ἀθάν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γκιοῦστος, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ τύπ. τζοῦστος.

Ἀκριβῶς: ἐνθ' ἄν.: Τὸ ρολόι σου δὲ βάει τζοῦστα Ἰθάκ.

γκιουσιτέσα ἡ, Γ. Ξερόπ., Θέατρ. Γ', 124.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *giustezza*.

Ἐπὶ μέλους, ἀκρίβεια: Τόμου ὁ ἄθροπος ἔχει φωνὴ κι ἀφτί, τέμπρο καὶ γκιουσιτέσα, οὔλα τά 'χει! (τόμου= ὄταν).

γκιούστος ἐπίθ. Γ. Ξερόπ., Κόσμος, 100 γιούστος Ζάκ. Κεφαλλ. Κρήτ. γιούστρος Ζάκ. τζοῦστος Ζάκ. Ἰθάκ. Οὐδ. γιούστο Ζάκ. Πελοπν. (Μεγαλόπ. κ.ά.) γιούστο Κεφαλλ. Φολέγ. γοῦστο Ναύστ. τζοῦστο Ἰθάκ. Κρήτ. κ.ά. τζοῦστον Μακεδ. (Θεσσαλον.) κιοῦστο Πελοπν. (Μάν.) γιούστον Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *giusto*.

1) Ἐπιθετικ., ἀκριβής, δίκαιος Ζάκ. Κεφαλλ.—Γ. Ξενόπ., Κόσμος, 100: *Γιοῦστο πέζο* (= ἀκριβής ζυγός) Κεφαλλ. Ἡ φωνή τοῦ Ἀλιμπράντε βραχνή λιγάκι μὰ γκιούστα κυριαρχοῦσε Γ. Ξενόπ. ἔνθ' ἄν. β) Οὐσ., εἶδος παιδιᾶς κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ παίζων ρίπτει λιθάριον ἐπὶ λιθοστρώτου, χάνει δέ, ἐάν ρίψῃ τοῦτο ἐπὶ τῆς διαχωριστικῆς γραμμῆς, ὅπου εὐρίσκονται οἱ λίθοι τῶν συμπαικτῶν του Ζάκ. 2) Τὸ οὐδ. ἐπιρρηματ., ἀκριβῶς Κεφαλλ. Κρήτ. Μακεδ. (Θεσσαλον.) Νάξ. (Ἀπύρκανθ.) Νάυστ. Πελοπν. (Μάν. Μεγαλόπ.) κ.ά.: Ἔναι τρακόσα δράμια κιοῦστο Μάν. *Γιοῦστον* δυὸ ὀκάδες εἶναι τὸ κριάς' Ἀπύρκανθ. Μεσημέρι γιοῦστον ὄρε αὐτόθ. *Γιοῦστον* τὰ μεσάνυχτα ξυπνήσαμ' ἀπόψε αὐτόθ. Ἡρθε ἡ δουλειὰ γιοῦστος (ἔγινε καθὼς ἔπρεπε) Κρήτ. Σημαδεῶν τὴν κουπαστὴ γοῦστο Νάυστ. || Φρ. *Τὸ παίρω γκιούστο* (= κοιμοῦμαι) Μεγαλόπ. Δέ δρέπεσαι γιοῦστο καὶ γιοῦστο ποὺ ἐγίνηκες ὁ γιογλεντῆς τσῆ γειτονιάς; (γιοῦστο καὶ γιοῦστο = εἰς τὸ τέλος, γιογλεντῆς = καταγέλαστος) Κεφαλλ. *Ναὶ γιοῦστο!* (μὰ τὴν ἀλήθειαν!) αὐτόθ.

γκιργκίλας ὁ Μακεδ. (Καστορ.) γκιρῆ'λας Θεσσ. (Βαμβακ.) Μακεδ. (Βέρ. Γρεβεν. Χαλάστρ.) γκιρῆ'λας Μακεδ. (Ἀρν.) γκούργκουλας Θεσσ. (Γερακάρ. Κρυόβρ. Συκαμν.) Μακεδ. (Γρεβεν. Δεσκάτ.) γκούργκ'λας Ἡπ. (Κουκούλ.) Μακεδ. (Βελβ. Βέρ. Βρία Γαλάτιστ. Κεφαλογ. Κολινδρ. Ρουμλ.) γκούργκουλας Μακεδ. (Δεσκάτ.) γκούργκ'λας Μακεδ. (Βρία) κούργκουλας Μακεδ. (Δεσκάτ.) γκούρντιλας Θεσσ. (Μελιβ.) γκούρδιλας Θεσσ. (Ἀλμυρ.) γκούσκλας Μακεδ. (Δεσκάτ.) γκούσκλας Μακεδ. (Δασοχώρ.) γκιρτζίλι Θράκ. (Αἶν.)

Ἐκ τοῦ Κουτσοβλαχ. *gîrgal* = λάρυγξ.

1) Λάρυγξ Θεσσ. (Βαμβακ. Γερακάρ. Κρυόβρ. Μελιβ. Συκαμν.) Μακεδ. (Ἀρν. Βέρ. Δασοχώρ. Δεσκάτ. Καστορ. Κολινδρ. Χαλάστρ.): *Κάτι μῦκατσε 'ς τοῦ γκιρῆ'λα Βαμβακ. Μὴ πουνάει ἡ γκούργκουλας Κρυόβρ.* || Φρ. *Τί σήκουνσις τοῦ γκούργκουλα σ' τόσον ψηλά;* (ἐπὶ τύπου ἐπηρμένου, ἀνάλογος μὲ τὴν: *Σήκωσε ψηλὰ τὴ μύτη τοῦ*) Δεσκάτ. β) Λάρυγξ χοίρου Μακεδ. (Βελβ. Ρουμλ.): *Τοῦ γκούργκ'λα 'π' τοῦ γ'ρούφ' ἰγὼ δὰ τοὺν φάου (δὰ = θὰ) Ρουμλ. γ) Λαιμὸς ὄρνιθος Μακεδ. (Βρία): Μὴ 'κανι φ'λιὰ ἡ νύφ' μ' κὶ μὴ 'βαλι τοῦ γκούργκ'λα νὰ φάου αὐτόθ. δ) Λαιμὸς ὑδρίας Μακεδ. (Γρεβεν.) ε) Στενὸς λαιμὸς παντὸς δοχείου Μακεδ. (Δεσκάτ.) 2) Μεταφ., μέγανον καρούλι κλωστῆς Ἡπ. (Κουκούλ.): *Νὰ μ' φέρ'ς ἓνα γκούργκ'λα μὴ μαῦρον ράμμα ἀπὸ τὰ Γιάννινα.**

Ἡ λ. καὶ ὡς παρωνύμ. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γκούργκουλας* Μακεδ. (Ἐράτυρ.)

γκιργκιλιάκι τό, ἐνιαχ. γκιργκιλιάκ' Θράκ. (Ἀμόρ.) γκιρῆ'λιάκι Θράκ. (Διδυμότ.) γκιρλιάκι Τσακων. (Χαβουτσ.) γκιρλιάκ' Θράκ. (Καβακλ.) γκιρλιάτθι Τσακων. (Χαβουτσ.) γκερτλέκι Καππ. (Μισθ.)

Ἐκ τοῦ Κουτσοβλαχ. *gîrgilyan* = λάρυγξ. Ὁ τύπ. *γκερτλέκι* ἐκ τοῦ Τουρκ. *girtlak*. Βλ. καὶ ἐτυμολ. εἰς λ. *γκιργκιλιάνος*.

γκιργκιλιάνος 1, τὸ ὅπ. βλ., ἔνθ' ἄν.: *Τοὺν ἔπιασι ἀπὸ τοῦ γκιργκιλιάκ' Θράκ. (Ἀμόρ.) Τὸ γκιρλιάκι ποινόντα* (= ὁ λάρυγγας πονεῖ) Τσακων. (Χαβουτσ.) || Φρ. *Βράζ' τὸ γκιρλιάτσι τ'* (= βράζει ὁ λάρυγγας, ὁ ἄνθρωπος εὐρίσκεται εἰς ἐπιθανάτιον ρόγχον) αὐτόθ.

γκιργκιλιάνος ὁ, Θράκ. (Ἐπιβάτ. Μάλγαρ.) *giorgiliános* Θράκ. (Σκοπ. Τσακίλ.) *γκιργκιλιάνους* Θεσσ. Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Μ. Ἀσία (Κυδων.) *giorgiliános* Μ. Ἀσία (Κυδων.) *γκιρντιλάνος* Πελοπν. (Λιγούρ.) *γιργιλιάνος* Θράκ. (Σκεπαστ.) *γκαργκαλιάνους* Μακεδ. (Βλάστ.) *γκαρῆ'λιάνους* Μακεδ. (Λαγκαδ. Νάουσ. Σέρρ.) *garḡ'liános* Μακεδ. (Χαλκιδ.) *graḡ'liános* Α. Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) *γαργαλιάνους* Θεσσ. (Καρδίτσ. Κρήν. Παλαμ.) Λευκ. Μακεδ. *gourg'liános* Μακεδ. (Ἀρν. Χαλκιδ.) *γκουρτσ'λιάνους* Μακεδ. (Βόιον Δαμασκ.) *γκριλιάμος* Ἡπ. (Δρόβιαν.) *γκαρντιλιάνους* Θράκ. (Μάλγαρ.) *γκιργκιλιάγκους* Ἡπ. (Ζαγόρ.) *γιργῆ'λιάγκους* Ἡπ. *γιργιλιάνους* Ἡπ. (Ἰωάνν.) *γριῆ'λιανός* Μακεδ. (Πεντάπολ.) *γκριλιάγκους* Ἡπ. (Ζαγόρ. Λάκκα Σούλ.) *γκριλιάγκος* Ἡπ. (Αὐλότοπ. Βαβούρ. Ζαγόρ. Μαργαρ. Τσαμαντ.) *γκριλιάγκους* Ἡπ. (Κουκούλ.) *γκριστιλιάγκους* Μακεδ. (Γρεβεν.) *γκριλιάγκος* Ἡπ. *γκιργκιλιάγκας* Ἡπ. (Κόνιτς.) *γκιργκιλιάντζος* Ἡπ. (Ἀργυρόκ.) *κιρδιλιάγκος* Λεξ. Βλαστ. 387 *κιρδιλιάγκους* Στερελλ. (Αἰτωλ. κ.ά.) *γκαργκαλιλιάγκος* Πελοπν. (Βερεστ.) *γκαργκαλιλιάγκους* Εὐβ. (Ἀκρ.) *κρικαλιάγκους* Στερελλ. (Ναύπακτ.) *γκουργκουλιλιάγκους* Μακεδ. (Ἀσσηρ. Κοζ.) *γουργουλιλιάγκους* Θεσσ. (Καλαμπάκ.) *γκιρτσ'λάγκους* Θράκ. (Σουφλ.) *γιρτσιλάνους* Θράκ. (Μάδυτ.) *γκριτσιλάνους* Α. Ρουμελ. (Μέγα Μοναστήρ. Συναπλ.) *γκριτσ'λιάνους* Μακεδ. (Σιάτ.) *γκρισκ'λιάνους* Μακεδ. (Βόιον) *γκρισ'λιάνους* Μακεδ. (Βόιον Δεσκάτ.) *γκ'ζαλιάνος* Ἡπ. *γκιζαλιάνους* Ἡπ. *γκαρτσαλιάνους* Μακεδ. *γκαρτζακλιάνους* Μακεδ. *γκουρτσουλιάνους* Μακεδ. (Κοζ.) *γκουρτσ'λιάνους* Μακεδ. (Σιάτ.) *γκριτζιαλιάγκους* Ἡπ. (Ἀρτοπ.) *γκριτζ'λάγκους* Ἡπ. (Πρέβ.) *γκρισ'λάγκους* Μακεδ. (Βόιον) *κριτσιλιάγκους* Θεσσ. Στερελλ. *κριτσ'λιάνους* Ἡπ. (Ἀρτ.) *κριῆ'λιάνους* Θεσσ. (Πήλ.) *καρδιλιάγος* Πελοπν. (Λακων. Μάν.) *καρδιλέγος* Στερελλ. (Σιβίστ.) *καρδιλιάγκος* Ἀθῆν. *καρδιλιάγκους* Θεσσ. (Ἀργιθ.) Στερελλ. (Ἀκαρναν.) *γκαρδιλιάγκους* Στερελλ. (Ἀχρ.) *γκαρλίγκους* Μακεδ. (Βόιον) Εὐβ. (Ἀκρ.) *κορδελιάγος* Πελοπν. (Ξηροκ.) *κορδιλιάγκους* Θεσσ. *κουρδιλιάγκους* Στερελλ. (Καλοσκοπ. Παρνασσ.) *κουρδιλιάγκους* Στερελλ. (Ἀράχ.) *γκουρδιλιάγκους* Θεσσ. (Ἀλμυρ.) *γκουρντιλιάγκους* Θεσσ. (Δομοκ.) *γκουρτιλιάγκους* Στερελλ. (Αἰτωλ.) *γκούρλιακας* Μακεδ. (Κοζ.) *κριτιλιάγκους* Θεσσ. (Πήλ.) *κριτιλέγος* Στερελλ. (Σιβίστ.) *καρτελάνος* Ἀθῆν. *κατερλάνος* Εὐβ. (Κάρυστ.) *γκαρτελάνος* Εὐβ. (Κάρυστ.) *γκαρντιλάνος* Ἡπ. (Κατσανοχ.) *γκαρντιλάνους* Ἡπ. (Πράμιντ.) *γαρδελάνος* Κύθν. *καντελάνος* Εὐβ. (Πλατχνιστ.) *καριγλιάνος* Μ. Ἀσία (Κυδων.) *γκεντελάνος* Εὐβ. (Κάρυστ.) *ραγκαλιάνους* Μακεδ. (Ριζώμ.) *γκερντελάνι* τό, Σαλαμ. *γαρντελάνι* Εὐβ. (Κάρυστ.)

Ἐκ τοῦ Λατιν. *cartilago* (= χόνδρος ρινός, ὠτων) καὶ τοῦ ἐξ αὐτοῦ Ἰταλ. συνων. *cartelagine*, ἐκ τῶν ὁποίων εἰς τὸν βαλκανικὸν χώρον προήλθε τὸ Κουτσοβλαχ. *gârleanu* ἢ *gîrgileanu* (= λάρυγξ), ἐξ αὐτοῦ δὲ τὸ Σλαβ. *grkljan* μὲ τὴν αὐτὴν σημ. καὶ τὸ ὡσαύτως συνών. Τουρκ. *girtlak*. Ἡ μεγάλη ποικιλία τῶν τύπ. ὀφείλεται ἄφ' ἐνὸς μὲν εἰς τὴν δυσχέρειαν τῆς προφορᾶς τῶν ξένων πρὸς τὴν ἐλληνικὴν προφορὰν φωνηέντων, τὰ ὅποια ἐμπερικλείονται εἰς αὐτὰς τὰς λ., ἄφ' ἐτέρου δὲ εἰς τοὺς πολλαπλοῦς συμφορμούς τῶν τύπ. μεταξύ των. Οὕτω π.χ. εἰς τὴν ὁμάδα τοῦ τύπ. *γκιργκιλιάγκος* ὑπόκειται συμφορμὸς τῆς *γκιργκιλιάνος* καὶ *καρδιλιάγκος*, εἰς τὴν ὁμάδα τοῦ τύπ. *καρτελάνος* τῶν *cartilago*, *cartelagine* καὶ *γκιργκιλιάνος*, εἰς τὸν

